

мендації для слухачів педагогічного факультету МППК. Полтава : РВВ ПУСКУ, 2003. 23 с.

13. Стрельников В. Ю. Інноваційні технології навчання. Методичний посібник. Полтава : РВВ ПУСКУ, 2004. 31 с.

14. Стрельников В. Ю. Інноваційні технології навчання у контексті реалізації концепції «Нова українська школа». *Інноваційний розвиток вищої освіти : глобальний, європейський та національний виміри змін* : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (16–17 квітня 2019 року, м. Суми). Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. Том 1. С. 26–29.

УДК 004.75:336

Свідерська І.М.

к.е.н., доцент, ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

ФІНАНСОВА ДОПОМОГА: ТРАДИЦІЙНЕ ФІНАНСУВАННЯ ТА НОВАЦІЇ КРИПТОСПІЛЬНОТИ

Фінансування держави, бізнесу, індивіду завжди є першочерговим питанням і сучасна наука має значний інструментарій зовнішніх та внутрішніх джерел фінансування, які детально описані систематизовані вітчизняними та зарубіжними науковцями та практиками. У військовий час потреби у фінансуванні значно зростають. За розрахунками представника Міжнародного валютного фонду та Світового банку Владислава Рашкована Україна щомісяця потребує 5 млрд. дол. США на фінансування проточних потреб та сотні мільярдів доларів на повоєнну реконструкцію. Потенційними джерелами таких коштів може стати міжнародна спільнота, тобто міністерства фінансів різних країн, Ради директорів ЄЦБ, Єврокомісія чи ESM можуть надати гарантії щодо кредитів, які отримає Україна [1].

Українці та світова спільнота мають можливість зміцнювати фінансове становище України та Збройних сил України, купуючи військові облигації ОВДП. Військові облигації — це різновид державних цінних паперів, кошти від розміщення яких спрямовуються на фінансування потреб країни в умовах війни та є вагомим інструментом фінансування потреб Збройних сил України.

Станом на 2.05.2022 року Міністерство фінансів України провело 23 аукціони з продажу військових облигацій та залучило до Державного бюджету України майже 50 млрд. грн., 93,8 млн. дол.

США, 176,5 млн. євро. Дохідність військових облігацій становить 11% в грн., 3,7% в дол. США та 2,5% в євро. Термін обігу військових облігацій відповідно становить 437, 403 та 239 дні.

Дохід від військових ОВДП не оподатковується, а погашення гарантується державою. Згідно даних Національного банку України у квітні 2022 року відбулося успішне погашення військових облігацій. Близько 1 тис. юридичних та фізичних осіб отримали 3,3 млрд. грн. від погашення першого випуску військових облігацій, частина цих коштів була реінвестована у нові військові ОВДП [2].

Програма «Доступні кредити «5-7-9%», відповідно до рішення Уряду від 18 березня 2022 року була розширена можливістю отримання кредиту під 0% річних. Так, бізнес протягом дії воєнного стану та місяць після його завершення зможе отримати кредит під 0%. Після цього кредитна ставка становитиме 5%. Збільшено максимальну суму кредиту до 60 млн грн. Строк кредитування залежить від цільового спрямування кредитних коштів, так на реалізацію інвестиційного проєкту та на рефінансування заборгованості кредит надається максимум на 5 років. Для фінансування оборотного капіталу — на 3 роки. Кредит зможе отримати українська компанія, де кінцевими бенефіціарами з часткою понад 50% є українці. Водночас не зможуть взяти кредит підприємства, учасником або кінцевим бенефіціаром яких є громадяни держави-агресора або ж особи, які належали до терористичних організацій [3]. Такий вид державної допомоги забезпечує сільськогосподарські компанії фінансовими ресурсами для проведення посівної, що в подальшому створить продовольчу безпеку держави, а також активує вітчизняний бізнес та надасть імпульс для подальшого розвитку.

Для гарантування соціальної безпеки та зростання купівельної спроможності громадян постановою КМУ «Деякі питання надання допомоги в рамках Програми «Підтримка» від 09.12.2021 р. №1272 та постановою КМУ «Питання надання у 2022 році застрахованим особам одноразової матеріальної допомоги у зв'язку із втратою частини заробітної плати (доходу), робота (економічна діяльність) яких тимчасово зупинена внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні» від 04.03.2022 р. № 199 надається одноразова матеріальна допомога — виплата у розмірі 6500 грн. українцям, що втратили роботу через війну. В межах програми «Підтримка» держава вже виплатила допомогу 3,6 млн українців на загальну суму більш як 23 млрд грн.

Такі виплати могли отримати наймані працівники, за яких сплачено ЄСВ, а також фізособи-підприємці всіх груп, які подали

податкову звітність за 2021 рік або за четвертий квартал 2021 року. Щоб отримати виплату, людина має працювати за умов трудового договору, гіг-контракту чи іншого цивільно-правового договору. Програма розповсюджувалася на регіони, де тривають бойові дії: Волинська, Дніпропетровська, Донецька, Житомирська, Запорізька, Київська, Луганська, Миколаївська, Одеська, Сумська, Харківська, Херсонська та Чернігівська області, а також Київ [4].

Внутрішньо переміщені особи, які змушені були покинути місце постійного проживання у зв'язку з широкомасштабним вторгненням Російської Федерації в Україну, отримують допомогу на проживання від держави у розмірі 3000 гривень на кожну дитину або людину з інвалідністю, та у розмірі 2000 гривень на кожну іншу особу [5].

Новітнім феноменом є допомога криптоспільноти, яка є досить значною та різноманітною:

1. NFT може стати високотехнологічним інструментом залучення коштів. Так, криптофонд Aid For Ukraine усі кошти від продажу колекції NFT спрямує на допомогу ЗСУ [6].

2. Криптовіржа Binance запускає криптовалютну картку Binance Refugee Card для всіх користувачів Binance з України, які були змушені покинути країну через війну. Партнером Binance стала банківська платформа Contis. Отримати картку та користуватися нею можна безкоштовно. Українці, які подали заявку на отримання криптовалютних карток Binance, отримують 75 BUSD — \$75 на місяць. Виплачуватимуть допомогу протягом трьох місяців. Усі користувачі повинні будуть пройти повну перевірку Know your customer [7].

3. Віталік Бутерін засновник криптовалюти Ethereum пожертвував понад \$4,8 мільйона доларів у вигляді криптовалюти Ethereum на допомогу Україні. Станом на 22 березня 2022 року криптофонд України уже зібрав понад 60 мільйонів доларів для української армії. [8].

4. Засновник криптовалютної платформи Binance Чжао підтримує освітні проекти з криптограмотності українців та надає фінансову підтримку у розмірі 10 млн. дол. США. Важливо відмітити, що криптоспільнота дотримується вимог санкційної політики щодо усіх причетних до військової агресії в Україні.

Отже, аналіз існуючої фінансової допомоги дозволяє зробити висновок про широкий спектр дій держави, міжнародної спільноти та криптооптимістів для досягнення миру та процвітання України.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. В. Рашкован Україні щомісяця потрібно 5 мільярдів дол. США для виживання та сотні мільярдів на відновлення. URL: <https://forbes.ua/inside/ukraini-shchomisyatsya-potribno-5-mlrd-dlya-vizhivannya-ta-sotni-milyardiv-na-vidnovlennya-khto-i-de-shukae-groshi-intervyu-vladislava-rashkovana-golovnego-ukraintsya-u-mvf-27042022-5675>
2. Кількість власників ОВДП України надалі зростає, вкладники отримали виплати від погашення першого випуску військових облігацій — Депозитарій НБУ. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/kilkist-vlasnikiv-ovdp-ukrayini-nadali-zrostaye-vkladniki-otrimali-viplati-vid-pogashennya-pershogo-vipusku-viyskovih-obligatsiy--depozitariy-nbu>
3. Уряд надає можливість отримати кредит до 60 млн грн будь-якому українському підприємству під 0% на час воєнного стану за Програмою “5-7-9%” URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/uryad-nadaye-mozhlivist-otrimati-kredit-do-60-mln-grn-bud-yakomu-ukrayinskomu-pidpriyemstvu-pid-0-na-chas-voyennogo-stanu-za-programoyu-5-7-9>
4. Кабмін виділив 2 мільярди для завершення виплат по 6500 гривень за програмою «Підтримка». URL: <http://kiev.dsp.gov.ua/novyny/kabmin-vydilyv-2-miliardy-dlia-zavershennia-vyplat-po-6500-hryven-za-programoiu-iepidtrymka/>
5. Люди, які вимушено перемістились через активні бойові дії, отримають по 2 або 3 тисячі гривень допомоги на проживання. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/lyudi-yaki-vimusheno-peremistilis-cherez-aktivni-bojovi-diyi-otrimayut-po-2-abo-3-tisyachi-griven-dopomogi-na-prozhivannya>
6. NFT криптомузей: перегляд та купівля віртуальних активів. URL: <https://donate.thedigital.gov.ua/nft?fbclid=IwAR0XzILvKdbhDuD2W370ohVuuRfEkDvfNS8VAzVKUBTnnI0Q7fTTvDsX-Bg>
7. Binance запустив криптокартки Binance Refugee Card для українців, які були змушені покинути Україну. URL: <https://mc.today/uk/binance-zapustiv-kriptokartki-binance-refugee-card-dlya-ukrayintsiv-yaki-buli-zmusheni-pokinuti-ukrayinu/?fbclid=IwAR0qIzgUwtCG54zfrF6kJRci6IyUw1ZCNnfmw7qmI5ydlNVIff6SDznHhdg>
8. Віталік Бутерін пожертвував 1500 монет Ethereum (понад \$4,8 млн) на допомогу Україні. URL: <https://itc.ua/ua/novini/vitalik-buterin-pozhertvuvav-1500-monet-ethereum-ponad-48-mln-na-dopomogu-ukrayini/>